

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

3609***Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre la Modificació número 3 del Pla Territorial Insular de Mallorca (69E/2021)***

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 25.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 23 de març de 2023,

DECLARACIÓ AMBIENTAL ESTRATÈGICA

L'art. 6 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental estableix els plans o programes que són objecte d'una Avaluació Ambiental Estratègica (AAE) ordinària.

L'òrgan promotor de la modificació número 3 del PTIM és la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell de Mallorca.

1. Antecedents

El Pla Territorial Insular de Mallorca (PTIM) va ser aprovat pel Ple del Consell Insular de Mallorca el dia 13 de desembre de 2004 (BOIB núm. 188 Ext. de 31 de desembre de 2004) i va entrar en vigor dia 1 de gener de 2005.

Des de la seva aprovació el PTIM ha sofert dues modificacions, la número 1 aprovada el 3 de juny de 2010 (BOIB núm. 90 de 15 de juny de 2010), que va tenir com a objecte principal l'adequació a la realitat física de l'àmbit de "es Guix" (Escorca); i la número 2, aprovada el 13 de gener de 2011 (BOIB núm. 18 Ext. de 4 de febrer de 2011), que, a més d'algunes correccions cartogràfiques, va eliminar una sèrie d'Àrees de Reconversió Territorial (ART) que, amb una anàlisi profunda, no responien a la lògica del model proposat al PTIM. Així mateix, s'han produït alguns ajustos de caràcter menor relacionats amb l'execució de sentències judicials.

El Consell insular de Mallorca l'any 2017 va iniciar una revisió parcial del PTIM la qual plantejava la intervenció sobre un seguit d'objectius, entre els quals el replantejament de tres dels cinc pilars bàsics en els quals es fonamenta el model territorial vigent del Pla: la distribució coherent del creixement, els paràmetres per assentar-se sobre el territori i la intervenció general sobre tot el territori insular des d'una perspectiva proteccionista. Aquesta revisió parcial del PTIM avui dia segueix el seu procés d'elaboració, pel que fa a la tramitació ambiental d'aquesta revisió del PTIM, la CMAIB (Exp. 147E/2017) va emetre el Document d'Abast sobre l'Estudi Ambiental Estratègic dia 30 de gener de 2018. Per altra banda, el Consell ha regulat l'activitat turística a través de l'aprovació l'any 2020 del Pla d'intervenció en àmbits turístics de Mallorca (PIAT).

Des que es va iniciar la Revisió Parcial del PTIM s'ha aprovat nova normativa com el Decret llei 9/2020, de 25 de maig, de mesures urgents de protecció del territori de les Illes Balears, modificat posteriorment per la Llei 2/2020, de 15 d'octubre, de mesures urgents i extraordinàries per a pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la pandèmia de Covid-19, que encomana als consells insulars assumir les competències dels municipis en relació amb la modificació del planejament municipal per donar compliment a la Disposició transitòria onzena de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears. L'esmentat Decret llei contempla la possibilitat que aquesta adaptació a la DT11a de la LUIB es pugui dur a terme a través d'una modificació del Plans territorials insulars. Atesa la quantitat de municipis de l'illa de Mallorca presumptament afectats, per tal d'assolir criteris d'intervenció coherents i equilibrats arreu del territori insular, s'ha estimat oportú desenvolupar-la mitjançant el PTIM, des d'una visió de l'ordenació territorial general. La possibilitat d'intervenció del Consell de Mallorca a través de modificació del PTIM suposa que aquesta s'hagi d'aprovar inicialment abans del dia 31 de desembre de 2021. Aquest termini de temps ajustat és motiu suficient per donar prioritat a una modificació puntual del PTIM que abordi els aspectes relacionats amb l'esmentada disposició front a un replantejament més profund i extens que abordi altres aspectes del model territorial de caràcter més general.

No obstant això, amb aquesta modificació no tan sols es vol fer efectiu el manament esmentat del Decret llei 9/2020 de 25 de maig, sinó també, executar-lo amb una perspectiva més àmplia incorporant la delimitació dels assentaments urbans a l'empara dels canvis introduïts tant pel propi esdevenir del planejament urbanístic durant els anys de vigència del PTIM com per la superposició de normativa de rang superior. Així mateix, s'aprofita per actualitzar el model de creixement de tal manera que s'aprofundeixi en una millora de la sostenibilitat territorial i la integració paisatgística en el seu entorn en el sentit del Conveni europeu del paisatge.

El 13 de maig de 2021 la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell de Mallorca sol·licita el document

d'abast, que li remet el 6 d'agost de 2021, juntament amb les còpies dels informes rebuts de les administracions afectades.

El 26 de setembre de 2022 la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell de Mallorca tramet un ofici a la CMAIB per tal que l'òrgan ambiental formuli la declaració ambiental estratègica de la MD3PTIM.

2. Objecte del pla

La modificació número 3 canvia diversos aspectes del Pla territorial insular de Mallorca:

- Incorpora cartogràficament el canvi de classificació de sòl urbanitzable o apte per a urbanitzar a sòl rústic que un conjunt de diferents disposicions de rang legal ja havia realitzat anteriorment. Es refereix a àmbits de desenvolupament urbà (sectors urbanitzables) previstos en el planejament urbanístic municipal d'una certa antiguitat i no adaptat al PTI o a les DOT. Es tracta d'àmbits que no havien estat desenvolupats malgrat haver transcorregut un dilatat termini.
- Avalua per mandat legal determinades Unitats d'Actuació (àmbits de sòl classificats com a sòl urbà per a la seva compleció) que no disposen de serveis urbans, i/o que no han estat desenvolupades en els seus terminis previstos, considerant-ne els valors ambientals i proposant (en molts casos) la seva desclassificació.
- Actualitza la cartografia del PTIM en relació amb les àrees de desenvolupament urbà i urbanitzable existents així com les àrees d'assentaments en paisatges d'interès, d'acord amb els canvis de classificació derivats del planejament urbanístic i de la legislació vigent.
- Ha ajustat el creixement màxim previst d'acord amb el ritme de consum de sòl, tenint en compte les necessitats i paràmetres de creixement del sòl urbanitzat en els diferents municipis i nuclis de població de l'illa, d'acord amb la seva funcionalitat territorial, a una projecció demogràfica actualitzada, a les dinàmiques socioeconòmiques i la dificultat de l'accés a l'habitatge, sempre sota un paradigma de sostenibilitat territorial i d'adaptació al canvi climàtic.
- Millora la implementació del Conveni Europeu del Paisatge (Florència, 2000) i desplega l'Estratègia del Paisatge del Consell de Mallorca des d'una mirada interpretativa, transversal i respectuosa amb el medi ambient i els valors naturals i culturals de l'illa, afavorint la integració paisatgística dels assentaments de naturalesa urbana. S'han implementat diverses Normes sobre aquest tema amb la implantació d'un desenvolupament instrumental i regulador, així com mesures d'adequació.
- Avalua i proposa la supressió d'una iniciativa en tramitació d'implantació d'un nucli de sòl industrial aïllat a Montuiri, en considerar que resulta contrari al model territorial i paisatgístic exposat en el PTIM.
- Reavalua les Àrees de reconversió territorial (ART) i els Àmbits d'intervenció paisatgística (AIP) que, afectant àrees de desenvolupament urbà i urbanitzable, hagin estat objecte de transformació o la motivació original de la qual s'hagi modificat prou com per a requerir una consideració nova dels seus objectius i línies d'actuació.
- Adapta les categories del sòl rústic a l'entorn dels nuclis de població i reconsidera els paràmetres d'assentament. S'han simplificat les subcategories d'àrea de transició vigents agrupant-les en una única àrea de transició, i s'han desenvolupat altres criteris complementaris per a la potencial ubicació de desenvolupaments de sòl.
- Estableix una base d'informació geogràfica i estableix un sistema d'indicadors coherent i útil que facilitin el seguiment i control dels processos de creixement i desenvolupament urbà.
- En vista dels canvis sobrevinguts en la legislació, coordina el PTIM amb la normativa vigent, especialment en les àrees de desenvolupament urbà i urbanitzable o a les àrees d'assentament en paisatges d'interès, i el seu entorn immediat, tant en els seus Títols com en les disposicions, normes d'ordenació i annexos del document.
- Desenvolupa les millores tècniques necessàries per al desenvolupament efectiu del PTIM.

3. Estudi d'alternatives

En el procediment d'avaluació ambiental s'han analitzat 4 alternatives:

Alternativa zero (Pla vigent): No aplicació ni desenvolupament de la modificació.

Alternativa 1: Modificació amb l'opció de no alterar la classificació de sòl.

Consisteix en la no desclassificació com a sòl urbà de cap dels àmbits d'unitats d'actuació subjectes a consideració, ni l'alteració documental dels sòls urbanitzables que genèricament ja estaven desclassificats.



-Alternativa 2: Desclassificar el sòl subjecte a revisió i no incorporació d'un altre abast al document.

Consisteix en una anàlisi detallada de la potencial modificació dels àmbits de UAs existents de forma d'acord amb la seva potencialitat urbanística i amb els seus valors ambientals. Incorpora l'actualització de les desclassificacions de sòl desenvolupada pel marc legal. Aquesta alternativa no incideix en altres aspectes normatius al no sobrepassar l'obligació legal pel que tampoc transcendeix en la magnitud de creixements.

-Alternativa 3: Opció de decisió detallada per a cadascun dels casos en funció dels seus valors i l'actualització normativa i d'expectativa de creixement.

Incorporar els aspectes assenyalats en l'Alternativa 2 i a més incorpora l'ajust del potencial creixement de sòl classificable com a urbanitzable als municipis que estableix l'actual PTIM. També, inclou el desplegament normatiu que es deriva de la Llei de Canvi Climàtic i de l'Estratègia del Paisatge del Consell de Mallorca.

Es realitza la comparativa entre les alternatives proposades i es conclou que l'alternativa 3 és la més positiva des del punt de vista normatiu i amb més efectes positius sobre el medi ambient.

4. Elements ambientals significatius afectats pel Pla i mesures proposades

La MD3PTIM modifica diversos aspectes del Pla territorial insular de Mallorca que suposaran un impacte ambiental positiu a mitjà i llarg termini:

- Limita els processos d'artificialització del sòl i afavoreix el manteniment d'usos ambientalment més convenients d'aquests sòls.

- Introdueix una sèrie de consideracions i orientacions en la regulació dels sòls de nou creixement.

- Implementa l'anàlisi i reducció de la previsió de potencials sòls de creixement que assigna el PTIM per municipis.

- Reavalua les Àrees de reconversió territorial (ART) i els Àmbits d'intervenció paisatgística (AIP).

- Implementa normativa que es deriva de la Llei de Canvi Climàtic i de l'Estratègia del Paisatge del Consell de Mallorca amb determinacions relatives a impactes paisatgístics, de limitació d'impermeabilització de sòl, sobre limitacions de contaminació acústica i visual, regulació extensa sobre la preservació de la permeabilitat de sòl, limitació de la transformació del sòl natural en sòls en transformació amb fort pendent, millores i cauteles en l'execució d'infraestructures de mobilitat i d'incentivació de la intermodalitat, etc.

- Recopilar i actualitzar la base cartogràfica relativa a la protecció patrimonial, actualitzar les referències normatives, desplegar una sèrie d'indicadors per a l'avaluació i el seguiment del Pla territorial, i actualitzar al marc legal i als desenvolupaments realitzats, quant a diversos Plans Directors sectorials de desenvolupament del PTIM.

5. Resum del procés d'avaluació

5.1. Fase Prèvia de Consultes

Tal com preveu l'art. 19 de la Llei 21/2013, l'òrgan ambiental va redactar el Document d'Abast que va ser tramès a la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Departament de Territori del Consell de Mallorca el 6 d'agost de 2021, juntament amb còpia dels informes rebuts de les administracions afectades.

5.2. Fase d'informació pública i de consultes

De conformitat amb l'art. 21 de la Llei 21/2013 es va obrir un període d'informació pública i audiència de l'aprovació inicial de la modificació número 3 del Pla territorial insular de Mallorca (MD3PTIM) (BOIB núm. 180 de 30 de desembre de 2021), durant 45 dies hàbils (30 de desembre de 2021 i 9 de març de 2022).

El document «5.3 RESUMEN Estudio Ambiental Estratégico_cat_v11.pdf» hi ha la relació d'administracions i persones interessades consultades, la relació d'al·legacions particulars així com informes d'Ajuntaments i Administracions; també, un resum de les respostes als informes i al·legacions i les correccions realitzades en el document final a partir de la informació recaptada.

5.2.1. Administracions afectades

Simultàniament, la Direcció Insular de Territori i Paisatge del Consell de Mallorca va realitzar consulta a totes les administracions públiques i persones interessades que constaven al Document d'Abast; a més, es va decidir consultar a la totalitat dels Ajuntaments de la Mallorca.



En total es varen rebre 52 al·legacions de particulars, 12 de col·lectius i empreses, 19 informes d'administracions i organismes i 22 informes d'ajuntaments, dels quals es destaquen els següents:

-CONSELLERIA DE MOBILITAT I HABITATGE SFM (04/03/2022): emet informe favorable amb consideracions: «considera que el pla especial per a l'ordenació territorial insular d'aparcaments dissuasius que es preveu a la norma 62 haurà d'incorporar les previsions del Pla d'aparcaments d'intercanvi que contempla el Pla director sectorial de Mobilitat de les Illes Balears».

D'acord amb aquesta indicació el promotor incorpora una referència en la Norma 62, que queda amb el següent text: «Norma 62. Pla Director Sectorial de Carreteres (ED)... En relació amb el sistema viari bàsic insular, es podrà elaborar un pla especial per a l'ordenació territorial insular d'aparcaments dissuasius que adopti criteris de qualitat que facilitin una intermodalitat adequada i una qualitat en la seva execució i integració paisatgística juntament amb el potencial com a espai sostenible.»

-DG d'Espais Naturals i Biodiversitat Servei de Planificació al Medi Natural (02/03/2022): emet informe favorable amb consideracions:

«a) L'EAE ha d'avaluar en quina forma la M3PTIM afectarà els llocs de la Xarxa Natura 2000 i els espais naturals protegits per la consolidació dels espais urbanitzables que es mantenen i els que es desclassifiquen, especialment per la consolidació o el creixement dels espais urbans immediats o propers als llocs de la Xarxa Natura 2000 i espais naturals protegits, però també en aquelles àrees que en aquest moment són d'alimentació i campeig per aus protegides i espècies d'interès comunitari, tenint en compte com afectaran als objectius de conservació d'aquests espais protegits.

En resposta el promotor indica: La modificació nº3 se ceneix les obligacions legals que estableix el marc legal del DL 9/2020 i no altera de manera directa l'afecció sobre les àrees de la Xarxa Natura 2000. Això no obstant, s'accepta la indicació i s'ha desenvolupat un annex relatiu a Repercussions ambientals a la Xarxa Natura 2000, en què es descriuen les mesures amb incidència directa i indirecta a la Xarxa Natura 2000.

b) L'EAE ha d'analitzar quines seran les afectacions previstes sobre el sòl rústic i particularment sobre els espais de rellevància ambiental, per la supressió dels urbanitzables que la M3PTIM proposa desclassificar.

Assenyalen:

- Els sòls desclassificats per la Llei 4/2008 són aquells sòls que el Govern va considerar com a espais amb un valor ambiental incompatible amb la regulació d'usos i desenvolupaments possibles vigents (fins i tot com a desenvolupaments urbans). En la pròpia llei s'establien per a cadascun d'ells la categoria de protecció a aplicar sobre ells que en aquest document s'assumeix i actualitza.

- La resta de les desclassificacions de sòls urbanitzables ho han estat per paralització o per incompliment dels terminis establerts en les pròpies figures de planejament urbanístic.

- Pel que –a priori– no són deguts a valors ambientals significatius.

- Els efectes ambientals de les desclassificacions sobre els espais de rellevància ambiental i sobre el sòl rústic s'estimen positius, especialment els que es produeixen en els seus voltants, en la mesura en què redueixen la càrrega antròpica del mitjà i faciliten la continuïtat d'hàbitats. No s'estima que vagi a existir una relació directa amb un hipotètic increment de la implantació d'habitatges en sòl rústic perquè s'ha justificat en aquesta modificació la suficiència de sòl residencial i/o turístic de naturalesa urbana, i el seu possible creixement, per a atendre les necessitats de la població prevista.

c) L'EAE ha de justificar, des del punt de vista ambiental, que els espais classificats com a urbans o urbanitzables, que es preveuen requalificar com a sòl rústic, perquè encara es troben en situació de sòl rural, són ambientalment els més idonis i que ho precisen amb major urgència en comparació amb altres en la mateixa situació urbanística.

La Direcció Insular de Territori i paisatge considera: - En aquesta modificació no és exigible una revisió general del sòl urbà i urbanitzable de l'illa, ja que aquesta sobrepassa al seu objecte i abast, per la qual cosa no correspon la revisió sistemàtica i global del sòl urbanitzable. Es tracta de sòls de planejament vigent i aprovat mitjançant els seus tràmits i validacions. La reclassificació de sòls urbans operada per aquesta modificació se ceneix estrictament als supòsits previstos en la legislació que li dona empara sent la seva consideració de caràcter reglat.

d) De forma particular, l'EAE ha de considerar, com a llocs amenaçats per la urbanització, encara no transformats urbanísticament o encara no consolidats com a sòl urbà (per tant, en situació de sòl rural), susceptibles de ser requalificats com a sòl rústic, perquè presenten valors naturals d'interès i perquè actuen com a zones d'esmoreïment d'impactes cap als espais de rellevància ambiental immediats, com a mínim els urbanitzables següents: els antics sectors AN-1 de Bonaire i AS-6 de Maristany (Alcúdia), les urbanitzacions de Cala Pi, es Pas de Vallgornera i es Pas de Vallgornera Nou (Llucmajor), ses Casetes des Capellans (Muro), es Prat de l'Ullal i La Gola (Pollença), es salobrar de Sa Porrassa (Calvià), els urbanitzables de Puntiró, Son Gual, Son Oliver, Son Oliveret i Son Vida (Palma) i les urbanitzacions de Cala Anguila, Cala Mendia i s'Estany d'en Mas (Manacor), entre d'altres.

Referent al punt, indiquen: - En l'Informe rebut es considera de manera prèvia que la urbanització prevista legalment pot tenir efectes negatius sobre espais limítrofs de valor ambiental o zones d'amortiment. Aquestes zones d'amortiment no han estat així exigides legalment en els procediments d'aprovació, ni en els plans de gestió. No obstant això en la modificació s'implementen les limitacions derivades de la contaminació acústica i lumínica, així com condicions per a la interfície urbana- forestal, i condicions d'integració en l'entorn. Totes aquestes condicions afecten aquests sòls pròxims a espais de valor ambiental. No existeix una empara legal suficient per a reconsiderar la classificació urbanística d'aquests àmbits atès l'objecte i abast d'aquesta modificació del PTIM.

e) L'anàlisi d'alternatives ha d'analitzar l'efecte del trasllat de la pressió urbanística cap al sòl rústic que pot ocórrer en el moment en què es desclassifiquin els urbans i urbanitzables proposats.

El promotor respon: que no resulta acreditat en cap moment que la supressió de sòl urbanitzable residencial sigui conseqüència directa d'un increment de pressió residencial en sòl rústic. En les anàlisis realitzades es conclou que l'increment de població de les últimes dècades s'ha produït fonamentalment per processos de consolidació i densificació de sòls urbans ja planificats anteriorment. D'altra banda, aquest pla argumenta en la seva memòria la suficiència de sòl de naturalesa urbana, existent i de creixement futur, per a donar resposta a les necessitats residencials de la població.

f) Aprofitant que la M3PTIM introdueix modificacions i millores als àmbits d'intervenció paisatgística (AIP), s'ha de valorar el grau de desconexió territorial que els espais urbans i les vies de comunicació motoritzada, suposen per les espècies silvestres protegides per les directives hàbitats i aus, s'ha de valorar l'existència de suficients corredors ecològics, que connectin els diferents llocs de la Xarxa Natura 2000 i en particular es proposa considerar la connexió ecològica entre els espais de rellevància ambiental següents:

- La Serra de Tramuntana amb el LIC i ZEPA ES0000074 Cap de Cala Figuera.

- La Serra de Tramuntana amb sa Marina de Llucmajor i el massís de Randa, pel corredor ecològic que connecta els ANEI 38. Son Cos, 39. Garriga de Son Caulelles, 40. Puig de Son Seguí i 46. Barrancs de Son Gual i Xorrigo, entre d'altres.

- El Massís de Randa amb el Parc Natural des Trenc i el Puig de Sant Salvador, pel corredor ecològic de la serra de Campos (Son Garau – Son Fadrinet – Es Rosells – Es Palmer).

- El Parc Natural de Mondragó i el LIC ES5310098 Cales de Manacor amb les Muntanyes d'Artà, pel corredor ecològic de les Serres de Llevant (Puig de Sant Salvador-es Fangar-Son Llodrà-So Na Moixa-Son Suau fins arribar a Calicant).

Resposta del promotor: En l'informe s'estan proposant una sèrie de noves connexions ecològiques de gran abast. S'entén que la reconsideració global de la suficiència dels corredors ecològics seria pròpia d'una revisió del PTI. No obstant això, en aquest aspecte s'han fet algunes millores en els corredors corresponents a la ART-6 i a l'AIP-III.

g) Aprofitant que la M3PTIM revisa les AIP, seria convenient considerar l'oportunitat de definir dues noves AIP a les zones cerealístiques de Vilafranca i Maria de la Salut, on es varen declarar les ZEPA ES0000542 Pla de Vilafranca i ES0000543 Pla des Blanquer, per tal de revisar (eliminar) la possibilitat de construcció de nous habitatges unifamiliars dins aquests llocs de la Xarxa Natura 2000.

Assenyalen que aquesta modificació del PTI no aborda la revisió de les condicions i les limitacions d'edificació en les categories de sòl rústic

h) A l'hora de mantenir com urbanitzables, terrenys immediats als espais de rellevància ambiental, s'han de preveure zones d'esmoreïment de renous, en compliment de la Llei 1/2007, de 16 de març, contra la contaminació acústica de les Illes Balears.

Indiquen que s'ha recollit en la norma 45 una adaptació a la legislació vigent en matèria de prevenció de la contaminació acústica.

i) També s'ha de tenir en compte la protecció del medi nocturn establerta per la Llei 3/2005 (arts. 7 a 13), especialment en aquells casos que els actuals i futurs focus productors de llum puguin afectar els espais de rellevància ambiental (enllumenat públic, enllumenat particular al sòl rústic i enllumenat de les àrees urbanes limítrofes o molt properes a espais de rellevància ambiental), tenint molt presents les prohibicions detallades a l'article 6.5.

El promotor ha recollit en la norma 44 les mesures contra la contaminació lumínica, en coherència amb les obligacions establertes en la Llei 3/2005, de 20 d'abril, de protecció del mitjà nocturn de les Illes Balears.

-DG d'Emergències i Interior (25/03/2022): emet un informe favorable sempre que es mantinguin, en el cas que siguin aplicable, les prescripcions sobre riscos, tant en zona urbana com rústica en els àmbits afectats per la modificació.

S'indica que: S'ha actualitzat la cartografia per a incloure la referència al IV Pla general de defensa contra els incendis forestals (D22/2015 de 17 d'abril), en el qual es defineixen les zones d'alt risc respecte als Riscos antròpics / tecnològics (ZAR).

- D'altra banda en els sòls desclassificats es recullen, en el seu cas, les zones inundables sobre la base de les Àrees de risc potencial

significatiu d'inundació (ARPSI) definides.

-DG Espais Naturals i Biodiversitat. Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl (01/04/2022), entre les consideracions realitzades, sobre la norma 20, suggereix la conveniència d'implementar la referència a la instrucció que determinen les característiques específiques de les franges de seguretat i altres mesures d'autoprotecció en zones de la interfície urbà-forestal.

S'implementa la referència, modificant l'apartat 3 de la Norma 20.

-Servei de Patrimoni Històric del Consell de Mallorca (15/07/2022):

- 1.- Exigeix una nova redacció de la Norma 1.4.f referit a la categoria de Paisatge Cultural a Serra de Tramuntana.
- 2.- Adequació als nivells de protecció de Patrimoni establerts a la LUIB.
- 3.- Proposa modificar la DA 1 "Patrimoni Històric (ED)" actualitzant i ampliant les propostes de declaració com a BIC.
- 4.- Proposa la modificació de l'AIP-V "Antiga central tèrmica d'Alcúdia i entorns"
- 5.- Precisions sobre la nova fitxa que s'introdueix Fitxa AIP VI Serra de Tramuntana.

El promotor indica que integra al document final les indicacions de l'informe.

-Direcció Insular d'Infraestructures (3/08/2022) emet informe favorable sol·licitant rectificació nominativa a la norma 62 i la d'inclusió d'un nou apartat a la norma 52.

En compliment de l'informe efectuen els següents canvis:

1. Es corregeix la denominació del pla en la norma 62, resultant el següent text:

«• En relació amb el sistema viari bàsic insular, així mateix es podrà elaborar un pla especial territorial de millora de la mobilitat viària i del foment del

transport públic mitjançant l'estacionament per a l'intercanvi modal...»

2. - S'incorpora una nova disposició transitòria quinzena, que estableix una clàusula de prudència, condicionada al contingut del pròxim PDS:

Disposició transitòria Quinzena. "Suspensió d'actuacions viàries" (AP)

En atenció a criteris mediambientals i de foment de la mobilitat sostenible, fins a la nova formulació, revisió o adaptació del Pla director sectorial de carreteres de Mallorca a aquest Pla territorial, i per un termini màxim de dos anys, es deixen sense efecte les determinacions del pla director sectorial vigent referides a l'execució del Tram V de la Via Connectora (prolongació Ma-30: Tram III: Ma-13 Ma-11, segons denominació del PDSC vigent) i les variants de Campos, Can Picafort, Artà Sud, Andratx Est, Calonge i s'Horta Sud, Llombards, Lluçmajor Nord, Cas Concos, Petra Sud i Nord, Sencelles, Sineu, Muro, Santa Eugènia, Manacor Oest i Sud, Ses Salines, Porto Crist tram II, Felanitx i Alcúdia Nord, així com els desdoblaments dels trams viaris de Manacor - Sant Llorenç, Peguera - Andratx, s'Arenal - Cala Blava, i polígon de Son Bugadelles.

-Servei d'Estudis i Planificació (29/07/2022) conclou: «Per tot això, i pel que fa a suficiència hídrica a i la protecció del domini públic hidràulic subterrani i la protecció de les zones humides, es conclou que:

1. Totes les desclassificacions dels sectors no suposen una nova demanda de recursos hídrics i, per tant, no requereixen informe d'acord amb l'article 25.4 del TRLA.
2. En relació amb les unitats d'actuació que es mantenen i a la resta de modificacions previstes a la modificació puntual número 3 del Pla Territorial de Mallorca aprovada inicialment, serà necessari que la documentació es completi o modifiqui amb les determinacions establertes a les consideracions tècniques d'aquest informe.»

El promotor indica que d'acord amb les consideracions fetes s'han modificat i desenvolupat les normes 7, 7(sexies), 19, 42, 43, 60 i la DA 13a, així com implementant la documentació del document ambiental en relació amb les UAs que es mantenen.

-DG Energia i Canvi Climàtic (18/8/2021) conclou: «1. L'estudi d'avaluació ambiental de la modificació 3 del Pla Territorial Insular de Mallorca fa una diagnosi global sobre l'impacte que el canvi climàtic tindrà sobre l'illa de Mallorca. Si bé no es tracta d'un estudi al detall, i es reflecteix únicament els impactes que s'extreuen dels càlculs de l'AEMET o la cartografia de riscos d'incendis d'acord amb la informació

derivada del IV Pla General de Defensa contra Incendis Forestals amb

la delimitació de zones d'alt risc. Però no ha tingut en compte els visors d'escenaris creats per l'Oficina Espanyola de Canvi Climàtic sobre escenaris futurs de riscos d'incendis (perquè el propi pla no ho ha inclòs), el visor d'escenaris d'inundació per creixement del nivell de la mar (canvclimatic.caib.es)... A més, des de l'informe 121/21-CA s'han creat noves eines de càlcul d'inundació i de càlcul d'emissió de CO2 en planificació urbana (canvclimatic.caib.es).

2. Arran dels impactes del canvi climàtic s'estableixen una sèrie de mesures que s'haurien de dur a terme tant en mitigació de gasos d'efecte hivernacle, com en adaptació als efectes del canvi climàtic. Si bé aquestes mesures no s'aprecien després al text de la modificació número 3 del PTI. D'acord amb reunió mantinguda amb el departament de Territori del Consell de Mallorca de dia 16 de març de 2022 s'espera que totes aquestes mesures es vagin incorporant a la modificació número 4.

3. És evident, tal i com ja es deia a l'informe 121/21-CA, que durant els propers anys el Pla Territorial Insular de Mallorca s'hauria d'alimentar d'altres tipus de plans que s'estan elaborant a mesura que va millorant el coneixement i que es revisen amb major freqüència que el propi PTI: Pla de riscos d'Inundacions (tant d'interior com de costa); Pla Hidrològic; Pla Director Sectorial d'Energia; Pla De Riscos d'Incendis...

Així doncs, el PTI ha de contenir un mecanisme que incorpori de manera pràcticament automàtica la informació que vagi sortint d'aquests altres plans.

4. A continuació es descriuen alguns dels considerants que s'havien de tenir en compte, d'acord amb els informes previs, i que no s'aprecien al document actual:

- Article 46 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica

Zones de desenvolupament prioritari 1. Són zones de desenvolupament prioritari les unitats territorials que necessàriament han de delimitar els plans territorials insulars, en qualsevol tipus de sòl, on les instal·lacions d'energia renovable tenen la consideració d'ús admès a l'efecte de la legislació territorial i urbanística. La condició d'ús admès és d'aplicació directa i el planejament urbanístic l'ha de respectar.

2. Els plans territorials insulars han de definir la ubicació de les zones de desenvolupament prioritari així com la tipologia, les dimensions i altres característiques de les instal·lacions aptes per a cada zona, tot considerant els aspectes següents:

- a) La suficiència de la font d'energia.
- b) L'aptitud ambiental i territorial per acollir les instal·lacions.
- c) La baixa productivitat o interès agrari de la zona.
- d) La disponibilitat o proximitat de capacitat de xarxa per evacuar l'energia generada, o les infraestructures de xarxa que esdevindrien necessàries.
- e) L'orografia, l'extensió, l'accessibilitat i altres característiques de la zona i el seu entorn.
- f) La preservació de paisatges protegits o especialment representatius i el respecte a les normes d'aplicació directa previstes en l'article 68 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears.
- g) Les necessitats energètiques dels municipis afectats.

En la definició de les zones de desenvolupament prioritari, els consells insulars han de comptar amb la participació dels ajuntaments.

3. Els plans territorials insulars han de garantir que la superfície total prevista per a aquestes zones sigui adequada i suficient per a la generació d'energia equivalent al consum energètic anual de l'illa, d'acord amb els objectius de consum establerts en l'article 14 d'aquesta llei.

4. Per determinar aquestes zones en els procediments d'elaboració dels plans territorials insulars la conselleria competent en matèria de canvi climàtic ha d'emetre prèviament un informe amb caràcter vinculant.

- Ampliar la definició de les Directrius d'Ordenació del Territori quant a definir la zona inundable costanera tenint en compte les previsions de l'augment del nivell de la mar.

- Regular la reconversió que actualment està patint el sistema agro-ramader cap a l'ús turístic o d'activitats complementàries, fent que no es perdi l'activitat actual.





- Dins dels usos del sòl en zona industrial, es podrien definir categories per a diferents usos del sòl, de manera que s'evitès la incompatibilitat entre tipus d'indústries.»

S'indica que en aquesta modificació no s'han abordat la definició de les zones de desenvolupament prioritari establertes a l'article 46 de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica. No obstant això, s'elaborarà una modificació núm. 4 del PTIM que tingui per objecte central aquest aspecte.

- S'ha diferenciat la franja de Domini Públic Marítim Terrestre, com a àmbit de regulació estatal, en què conclouen diversos aspectes d'alt interès, com l'evolució de la línia de costa i els alts valors ambientals.

- Aquesta modificació núm. 3 del PTIM no altera la regulació d'usos a sòl agrícola, ni altera la descripció de sòls d'ús industrial, per la qual cosa no es considera adequat incorporar modificacions de la categorització d'ús industrial definint subcategories per a diferents usos del sòl, de manera que s'evitès la incompatibilitat entre tipus d'indústries.

- S'ha desenvolupat un Annex "Impacte directe sobre el consum energètic i de vulnerabilitat davant del canvi climàtic".

6. Conclusions

Per tot l'anterior, es formula la declaració ambiental estratègica favorable respecte de la modificació número 3 del PTIM sempre i que s'apliquin les mesures de protecció ambiental incloses dins la documentació presentada i el pla de vigilància ambiental proposat en la tramitació del procediment ordinari "Document V Estudi Ambiental Estratègic de la modificació núm.3 del PTIM". Realitzat per la consultora Cotesa i signat en data 09/01/2023 per l'arquitecte Manuel Domingo Vaquero, amb les següents condicions:

1.-El catàleg d'indicadors de seguiment proposats, a més de quantificar els creixements, els desenvolupaments urbans i el consum de sòl, hauran de permetre mesurar la incidència en el canvi climàtic, la connectivitat ecològica i la integració paisatgística.

2.- Les UAs que s'han considerat a mantenir com a sòl urbà, caldrà analitzar com els processos d'urbanització d'aquests nous sectors poden afectar la sostenibilitat de cada municipi (consum d'aigua i energia, depuració d'aigües, generació de residus i mobilitat) i la capacitat de càrrega.

3.- Cal implantar un mecanisme, d'acord amb la legislació vigent, que incorpori la informació dels plans que es vagin generant al PTI, tal com indicava l'informe del Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera: «És evident, tal i com ja es deia a l'informe 121/21-CA, que durant els propers anys el Pla Territorial Insular de Mallorca s'hauria d'alimentar d'altres tipus de plans que s'estan elaborant a mesura que va millorant el coneixement i que es revisen amb major freqüència que el propi PTI: Pla de riscos d'Inundacions (tant d'interior com de costa); Pla Hidrològic; Pla Director Sectorial d'Energia; Pla De Riscos d'Incendis... Així doncs, el PTI ha de contenir un mecanisme que incorpori de manera pràcticament automàtica la informació que vagi sortint d'aquests altres plans.»

Finalment, es recorda, tal com ja es va indicar en el document d'abast: "Per l'altra, es recorda, que la Disposició Transitòria quarta del PIAT, Límit màxim de places a les zones turístiques saturades o madures (AD), tal i com expressa el document d'abast de la MP3 « no ha recollit correctament l'Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el PIAT de Mallorca (41E/17)- (BOIB núm. 70, de 25 de maig de 2019), pel que fa les mesures de contenció de pressió turística sobre la sostenibilitat de l'Illa de Mallorca. El dictamen de l'Avaluació Ambiental Estratègica d'aquest Instrument establia, entre d'altres, la següent condició:

A les zones madures i Saturades (ZTM1) delimitades en aquest PIAT, fins que s'aprovi definitivament el PRTI o l'instrument de planejament que les ordeni, no s'hauran de permetre noves places turístiques tret de les corresponents a habitatges habituals en règim ETH 60, ja que una major afluència de turistes en aquestes zones, i sobretot en època estival, implicaria encara una major saturació i per tant més consum d'aigua, més volum d'aigües residuals, més generació de residus, més despesa energètica i més volum de trànsit i problemes amb la mobilitat.

Per tant, escau esmenar aquesta irregularitat i suspendre l'autorització de noves places turístiques en aquestes zones fins a l'aprovació de l'instrument escaient. Sembla prou oportú fer-ho amb aquesta la modificació del PTIM com a millora tècnica que afecta a la redacció d'algunes disposicions normatives (apartat 4.2.3 Introducció de millores tècniques, que s'inclou a l'Esborrany del Pla) i en línia amb els objectius que estableix el propi Pla, tractant-se de zones saturades."

(Signat electrònicament: 19 d'abril de 2023)

La secretària general

Catalina Inés Perelló Carbonell
Per suplència del president de la CMAIB
(BOIB núm. 26, de 28/02/2023)